

RAHVUSVAHELINE ERASMUS+ PROJEKT **E+MOTION** (2018–2020)
Erasmus+ E+motion: Europe & music: opportunity to integrate our nations

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Kadrioru Saksa Gümnaasiumi õpilastel on kahe õppeaasta jooksul võimalik osaleda 5 Euroopa riigi koolide koostööl põhinevas õpilasvahetuses. **Erasmus+ projekt E+Motion** kestab 2 aastat (2018 – 2020), KSG partnerkoolid on pärit Itaaliast Fermo linnast (Liceo Scientifico T.C.O di Fermo), Austria pealinnast Viinist (Bundesgymnasium/Bundesrealgymnasium Perchtoldsdorf), Prantsusmaalt Lensist (Lycée St Paul de Lens) ning Saksamaalt Ulmist (Friedrich-List-Schule Ulm).

Projekti eesmärk on ühendada muusika kaudu noori ning laiendada nende silmaringi, suurendada tolerantsust ning arendada sõprussuhteid. Üheskoos tehakse muusikat, näidatakse-õpetatakse üksteisele oma kultuuri ja tavad, jagatakse loomingulisi kogemusi, külastatakse olulisi paiku vastuvõtvast riigis. Muusika kaudu arendatakse õpilaste loovust, esinemisoskusi, õpitakse tundma teisi kultuuritraditsioone. Projektis katsetavad Eesti, Saksamaa, Itaalia, Prantsusmaa ja Austria õpilased koos erinevaid muusikažanreid, suurendavad teadmisi muusikast, kultuuridest, rahvusvahelisest koostööst, arendavad sallivust.

Kahe aasta vältel külastatakse kõiki partnerriikide koole koos õpilaste ja õpetajatega:

08.10–12.10. 2018 toimus projektikohtumine Itaalias,
01.04–05.04. 2019 Eestis,
07.10–11.10.2019 Austrias;
13.01–17.01. 2020 kohtutakse Prantsusmaal;
20.04–24.04. 2020 lõpeb projekt kohtumisega Saksamaal.

Projekti tegevused

Igal kohtumisel korraldatakse avalikus kohas äkketteaste (*flashmob*), alati esitatakse kava sama laulu järgi. Iga osaleva kooli projektikoor esitab kohtumisel oma kava, lisaks õpitakse ja õpetatakse igal korral vastuvõtva maa repertuaarist üht lugu. **E+motion ühendkoor** koosneb kõigi osalevate koolide õpilastest, kes vahetusprogrammis osalevad. Koos lauldakse 5 erinevas keeles. Nädalase külaskäigu vältel partnerkooli juurde on programmis ka vähemalt ühe kultuuriliselt tähtsa paiga külastamine, ülejäänud programmi sisu otsustavad vastuvõtvad koolid. Ühe projektikohtumise vältel harjutavad ja esinevad, tutvuvad kultuuriväärtustega ja matkavad koos ligikaudu 100 õpilast ja õpetajat.

Igale kohtumisele eelneb ettevalmistus. Iga kooli tegevusi juhendavad õpetajad valivad projektikohtumisel osalevad õpilased. Nende valik lähtub huvidest, aktiivsusest ja soovist projektis osaleda ning muusikalisest valmidusest esineda. Õpilasvahetusse saavad soovijate seast tublimad ja eelistatult need, kes ka vahetuslapsi majutavad. Projektis osalevad õpilased tunnustavad üldtunnustatud käitumisreegleid nii koolis kui reisidel, osalevad projektiga seotud üritustel ning esindavad oma kooli väärikusega. Toimuvad proovid ja esinemised kooli üritustel valitud repertuaariga, samuti harjutatakse *flashmobi*. Projektikohtumise vältel on kogu tegevuse kajastamiseks nõutav meediapostituste avaldamine kooli kodulehel ning võimalusel ka muudes avalikes infokanalites.

Projektkohtumine Itaalias 08.10–12.10. 2018.

Programm juhatati sisse esmaspäeval kõigi delegatsioonide ning koolide tutvustamisega ning kingituste vahetamisega. Et tegemist oli esimese kohtumisega, tutvustati osalejatele programmi, tegevusi, lepitati kokku korralduslikes küsimustes. Üksteisega tutvumiseks korraldati interaktiivseid tegevusi, järgnesid ühised kooriproovid ning *flashmobi* sammude väljamõtlemisega. Kogu nädala kestnud proovid ja harjutussessioonid said esimese väljundi juba kolmapäeval, kui võõrustajad

korraldasid kõigile külalistele ühise reisi Assisi linna, mis on tuntud 13. sajandil ehitatud San Francesco d'Assisi basiilika järgi ja kuulub UNESCO maailmapärandi nimistusse. Kirikus asuvad mitmed vaatamisväärsused, sealhulgas Püha Franciscuse säilmed. Projektis osalevatele noortele anti erakordne võimalus kuulsas kirikus ühendkoorina esitada Itaalias selgeks õpitud laul (Giuseppe de Marzi "Signore delle cime"). Teine projektiga seotud etteaste toimus Assisi vanalinnas raekoja ees asuval platsil, kui 3 päeva harjutatud *flashmob* tuli ette näidata avalikus kohas. Toimunust said publiku reaktsioonide ja tunnustavate kommentaaride põhjal lisaks kohalikele osa paljud turistid üle maailma.

Lisaks kontserdile ja äketteastega esinemisele tutvustasid Itaalia õpetajad ja õpilased külalistele vaatamisväärsusi Torre di Palme linnakeses, Fermo linna keskust ja vanalinna, tutvuti linnamuuseumi 17. sajandist pärineva raamatukoguga, söögipausiks külastasime ka kohalikku ülikooli. Spontaanselt korraldati kooriproove erinevates paikades, millest meeldejäävamateks tunnistasid õpilased 18. sajandil ehitatud Teatro Dell'Aquila ning Rooma-aegsed maa-alused tsisternid (veehoidla). Fermo linnavalitsus näitas samuti üles huvi E+motioni projekti suhtes, vastuvõttvas koolis korraldati pressikonverents, kus Kadrioru Saksa Gümnaasiumit tutvustas õp Kadri Barr. Projekti kajastati lisaks kohalikus ajalehes.

Neljapäev õhtul jätkati projekti tähtsündmusega – ühise kontserdiga linna ühes kaasaegsemas kirikus, kus sõna võtsid nii kohaliku kooli direktor kui linnavalitsuse esindajad. Kõigi osalevate koolide noored olid ette valmistanud 3–5 pala ning koos esitati kohapeal ühiselt selgeks õpitud itaaliakeelne ning üks ingliskeelne lugu. Nautida võis muusikat *rock*-lugudest klassikalise koorilauluni ning kõike nii inglise, prantsuse, saksa, itaalia kui eesti keeles. Kadrioru Saksa Gümnaasiumi koori repertuaaris võis kuulda Ü. Vinter / E. Vetemaa "Laul põhjamaast", T. Mägi "See on laps meie muld", K. Kikerpuu "Taas punab pihlapuu". Päev lõppes tavapäratult öisel ajal, kui kõik osalenud õpilased võtsid osa ühisest õhtusöögist. Viimase päeva veetsid meie õpilased vastuvõtivate peredega ning aega jäi ka kohalike paikadega tutvumiseks ja vaba aja veetmiseks. Lisaks tehti kokkuvõtteid koos projekti vedavate õpetajatega, vahetati muljeid ning lepiti kokku edasistes tegevustes, mis järgnevad juba Eestis tagasi olles.

E+MOTION Tallinnas 01.04–05.04. 2019

Projekti teine kohtumine toimus Eestis. Kadrioru Saksa Gümnaasium võõrustas Tallinnas kokku ligi sadakonda õpilast koos õpetajatega. Vastuvõtva koolina tutvustasid Kadrioru Saksa Gümnaasiumi 8.–12. klasside 63 õpilast ja nende õpetajad siinset koolielu ja noorte tegevusvõimalusi, Eesti koorilaulu traditsiooni. Külalistele näidati Tallinna vanalinna ja lauluväljakut, Kadrioru parki, Arvo Pärdi keskust Laulasmaal, Palmse mõisakeskust, korraldati ühine matkapäev Pikanõmme rabas Lahemaal. Matku ja ekskursiooni viisid läbi KSG õpilased ning projekti vedavad õpetajad.

Kogu nädal hõlmas hulgaliselt ühistegevusi, interaktiivseid mänge, loomulikult ka ühiseid proove. Kõiki projektikohtumisi seob tervikuks ühine kontsert ning avalik esinemine igas linnas, kus lauldakse erinevates Euroopa keeltes. 3. aprillil esitasid viie riigi noored *flashmob*'i ehk tantsulise äketteaste Tallinn T1 Mall alal, üritust kajastati sama päeva uudistesaaates "Aktuaalne kaamera". Mitmekeelne ühiskontsert anti 4. aprillil Eesti Rahvusraamatukogus. Sel korral võeti kavasse Veljo Tormise „Tsüklist 5 rahvatantsu segakoorile“ kolm tantsu: „Labajalg“, „Muhu kõverik“, „Kaara Jaan“. Lisaks projektikoorile esines kooli naiskoor, kes esitas laulupeo repertuaari kuuluvad palad J. Liivi/ P. Sarapiku "Ta lendab mesipuu pole" ning setu rahvaviisi "Kergotamine". KSG neidudeansambli esituses sai kuulda R. Valgre pala „Sinilind“. Iga kontserdi lõpetavad noored vastuvõtva maa keeles lauldes: Tallinnas esitati Ü. Vinteri / E. Vetemaa "Laul põhjamaast" juba ühendkoorina, samuti kõlas juba Itaalias ühiselt õpitud lugu.

Ka Tallinnas olid linnavalitsuse esindajad kontserdil: külalisi käis tervitamas Tallinna Keslinna vanem Vladimir Svet. Kogu nädala väldanud tegevusi toetas Tallinna Transpordiamet, projektis osalevatele väliskülalistele anti selleks perioodiks tasuta sõidu õigus. Linna taristu, ühistranspordikorraldus, samuti koolikorraldus ning riiklikud meetmed, sh koolide toitlustussüsteem üllatas külalisi positiivselt ning mõjus innustavalt. Ka õpilaste vastuvõtt peredes sujus üldiselt kenasti ning saadud kogemus andis Eestist ja siinsest kultuurist isiklikuma ja vahetuma pildi siia osalema sõitnud vahetusõpilastele.

Projektkohtumine Austrias 07.10–12.10. 2019.

Esimene päev kuulus sisseelamisele ning õpilased võisid tutvuda Viini kesklinna vaatamisväärsustega, hiljem ka kuulsa Schönbrunni loomaaia ning lossiga.. Õhtul kohtuti vastuvõtjatega – kõik KSG õpilased veetsid nädala Austria peredes. Nädala esimeses pooles toimus palju proove, et valmistuda kontserdiks ja *flashmob*’i etteasteks. Kohaneti Viini äärelinnas asuva Perchtoldsdorfi koolimaja ja kultuurikeskuse ruumidega. Esmaspäeval toimus esimene ametlik ja veidi pidulik kokkusaamine ning oma kollektiivi, kooli ja riigi tutvustamine; teisipäeval sai osa võtta austerlaste korraldatud muusika, liikumise ja rütmiga seotud töötubadest; kolmapäev veedeti ühiselt Viini kesklinnaga tutvudes ning pärast *flashmob*’i prooviga Viini Prateri lõbustuspargi murualal, kus jäi aega ühtlasi lõbusalt aega veeta.

Neljapäeva tegemised võtsid projektikohtumise kokku. Keskpäeval kogunesid kõik noored kabanduskeskusesse äketteasteks. Etendus õnnestus, rahule jäid nii korraldajad, poekülastajad kui õpilased ise. Päev jätkus kooriproovidega kontserdipaigas. Kogu nädala ja sellele eelnenud kooriproovide töö tulemust võis imetleda õhtusel ligi kaks tundi kestnud kontserdil, kus iga maa õpilased esitasid oma laulude kava. Kadrioru Saksa Gümnaasiumi neidudeansambel esitas R. Diksoni rahvaviisi seade “Kelle pärast nad on loodud” ning H. Lindpere/ H. Karmo “Hällilaulu” ning kooriga tulid ettekandele S. Lepiku rahvalaulu seade “Maarja kuld” ning P. Ripsi “Agnus Dei”. Igalt projektikohtumiselt võetakse repertuaari üks korraldava maa valitud laul, nii esitati ühendkoorina veel kolm laulu - lisaks Itaalias ja Eestis kavasse võetud ühislugudele esitati ka valik Austria rahvalaule. Õpilased said harjutada nii itaalia, eesti kui saksa keelt. Kontsert lõppes tänusõnade ja kõnedega, kohal olid nii kooli direktor kui linnaosa esindajad.

Kontserdilt said meie õpilased äärmiselt sooja ja sõbraliku tagasiside. Perede, teiste osalenud riikide õpetajate ning korraldajate muljed meie lauljatest, esitatud kavast ning kontserdist tervikuna olid väga positiivsed. Kuna laule oli mitmetes keeltes, tõsteti esile eesti keele valikut, mis valitud lauludes teiste seas eredamalt kõrvu kostsid. Erasmus+ projektis osalenud KSG õpilastel oli nädala aega võimalus harjutada ka oma saksa keele oskust, millega nad oma vastuvõtjate perede sõnul väga edukalt hakkama said, ühtlasi oli vaja kasutada ka inglise keelt ühisproovides.

Noorte tegevused Eestis jätkusid kooliürituste raames. Austria rahvuspüha tähistades tutvustati oma kooli õpilastele projekti käigus saadud kogemusi ning Austriat ja Viini. Kadrioru Saksa Gümnaasiumi küllastas tähtpäeva puhul Austria suursaadik Eestis hr Julius Lauritsch, kellega E+motioni noored põgusalt kohtusid. Et projekti tegevused hõlmavad erinevaid valdkondi, on ka KSG teised õpetajad erinevatel Eesti-sisestel haridusüritustel, sh oktoobrikuus toimunud keskkonnakonverentsil Narvas, kooli projektikogemusi tutvustanud. Suurepärase muljete ja kogemustega noored vahetuvad juba järgmise kohtumise eel uutega, sest 13.–17. jaanuaril 2020 toimub Erasmus+ projekti E+motion kokkusaamine Prantsusmaal Lensi linnas.

Projekt toetab õppekava, arendab õpilaste pädevusi ning edendab rahvusvahelist koostööd.

Projekti E+Motion koordineerib Friedrich-List-Schule Kaufmännische Schule Saksamaalt Ulmist, kes võõrustab partnerkooli 2020. aasta aprillikuus. Koostöös saavutavad osalevad noored kõrgema teadlikkuse erinevatest kultuuridest. Peamiselt arendatakse sotsiaalseid ja suhtluspädevusi, kultuurilisi teadmisi ning eneseväljendus- ja võõrkeeleoskust. Muusika kaudu saavutatakse ühtsustunne keeleerinevustele vaatamata, kogemuse kaudu väärtustatakse nii oma kui teiste kultuuri ja traditsioone, luuakse ja säilitatakse kontakt teiste Euroopa noortega. Projekti ühistegevused õpetavad kooli põhiväärtusi, annavad vajaliku kogemuse edaspidiseks eluks ja karjääriks, saadakse uusi õpikogemusi, õpilane kohaneb kiiresti uutest olukordades. Erasmus+ projektides osalemine on üks Kadrioru Saksa Gümnaasiumi arengukavas esitatud tähtsamaid eesmärgi. Projekt aitab kujundada maailmakodanikku, vastab meie kooli põhiväärtustele, aidates arendada koostööd, avatust, hoolivust ning tekitades uudishimu teiste Euroopa kultuuride vastu. Eesti-kohtumise ajal kasutati nutilahendusi, tutvustamaks oma kultuuri ning tegemaks koostööd (interaktiivsed mängud, esitlused). Samuti lõimisid tegevused saksa keelt ja teisi võõrkeeli kooli üritustega, sest projektikohtumisi seob ühine kontsert, kus lauldi erinevates Euroopa keeltes, sh saksa keeles. Kadrioru Saksa Gümnaasiumis veavad projekti õpetajad Kadri Barr, Reet Lend ja Kristel Vaiksaar.

Õpilaste tagasiside

“E+motioni” näol on tegemist on meie kooli seni kõige rahvusvahelisema ja tegevusrohke projekti. Lisaks oktoobris toimunud vahetusprogrammile Itaalias ja Austrias on osalevad noored jätkutegevustes vahetanud muljeid, teinud taas proove ning andnud oma panuse aprillis toimunud

vastuvõtuks Eestis, jaganud oma ideid. Itaalias ja Austrias vahetusõpilasena kogetut jagasid osalenud kirjandite kaudu. Allpool on väike valik nende kogemustest:

- ERASMUS-e projekt on huvitav ja lõbus kõigile, kes seda proovivad. Kui tahet on, tuleks kindlasti sellest projektist osa võtta.
- Iga noorte- ja õpilasvahetus on efektiivne test paljudes valdkondades: keelteoskus, kohanemisoskus, sotsiaalsed kompetentsid.
- Kunagi pole hilja ennast muuta ning noorte- ja õpilasvahetused on need, mis aitavad seda teha tõhusalt ning samal ajal leida toredaid tuttavaid.
- See oli vapustav kogemus ja soovitaksin seda igaühele. Kindlasti arendas see keeleoskust ja kohalikus peres elamine näitas kultuurilist erinevust palju paremini kui lihtsalt turistina muuseumides ringi käimine.
- Prantslased ei osanud eriti isegi inglise keelt, aga kuidagi sain ma nendega ikka vestelda ja lõppkokkuvõttes olid kõik inimesed väga toredad.
- Algul tundus veidi võõras see, kuidas itaallased olid minuga nii avatud ja sõbralikud, kuigi olin mõnda teadnud mitte rohkem kui viis minutit. Umbes kahe päevaga olin sellega täiesti harjunud.
- Peale itaallaste suhtlesin ma ka mõne prantslasega. See prantslaste grupp, kes Itaalias oli, oli väga palju eestlaste moodi. Eks neil olid ikka oma naljad ja tavad, aga vähemalt minul oli nendega palju ühist.
- Selgus, et minu peres oskas inglise keelt vaid mind vastu võtnud tüdruk ja tema vend, aga sellegipoolest me saime kõik räägitud.
- Mulle väga meeldis see projekt, kõige tänuarium olen selle üle, et ma sain endale uusi huvitavaid kogemusi. Ma sain ka endale uue sõbra, minu *hosti* Giorgia, kellega ma suhtlen jätkuvalt iga päev.
- Minul kõige eredamalt meeles proovid, kus kõikide riikide õpilased ning õpetajad justkui ühtseks isendiks muutusid. Õppisime koos laule, *flashmobi*, virisesime pikkade proovide pärast ning tundsimisest hea soorituse üle. Nendes prooviruumides polnud enam rahvusel tähtsust, olime nagu üks suur E+motioni pere.
- Muusika seob inimesi ja arvan, et taoline projekt näitab seda kõige paremini. Pole tähtis, mis keeles lauldakse, vaid miks lauldakse ja miks lauldakse on see, et elame siin maailmas kõik koos ning niimoodi ühtselt on elu palju kergem, mured palju väiksemad ning rõõmud kordades suuremad.
- Kadrioru Saksa Gümnaasiumi õpilaste jaoks oli see võimalus ainukordne, kuna kool osaleb peamiselt ainult saksa keelega seotud projektides, E+Motion aga suutis seda asja leevendada ning anda võimalust praktiseerida ka oma teist keelt ehk inglise keelt.
- Kui õpilane osaleb rahvusvahelises projektis nagu E+motion, on tema Eesti Vabariigi visiitkaardiks teiste jaoks. Kui võõras sisuliselt midagi Eestist ei tea, siis moodustub tema arusaam ja mulje eestlastest kui rahvusest läbi suhtluse või külalisõpilaste vaatlemise.

Partnerkoolide tegemistest ning infot projekti kohta võib leida ka allpool toodud kodulehtede kaudu:

<http://www.liceotco.gov.it/>

<https://www.fls-ulm.de/>

<http://www.lyceestpaul-lens.fr/>

<http://www.bgperchtoldsdorf.at/>